

„EUCHARYSTIA DAJE ŻYCIE”

2019 – 2022

Temat roku II:

EUCHARYSTIA TAJEMNICĄ CELEBROWANĄ

Propozycja programu formacji stałej na rok 2020/2021:

W szkole Maryi, Niewiasty Eucharystii

Hasło:	Zgromadzeni na Świętej Wieczerzy
Motto biblijne:	<i>Ojciec mój da wam prawdziwy chleb z nieba</i> (J 6,32)
Symbol:	Chleb i wino

Wprowadzenie

Niniejsza propozycja nawiązuje, jak co roku, do programu duszpasterskiego Kościoła w Polsce. Wraz z I Niedzielą Adwentu rozpocznie się drugi rok trzyletniego cyklu (2019 – 2022), realizowanego pod hasłem „**Eucharystia daje życie**”.

Program na pierwszy rok (2019/2020) „Wielka tajemnica wiary”, był zaproszeniem do bardziej świadomego udziału w tajemnicy Eucharystii – wielkiej tajemnicy naszej wiary. Rok drugi, w myśl hasła „**Eucharystia tajemnicą celebrowaną**”, kładzie akcent na głębię i piękno celebracji, *ars celebrandi*, będącą zawsze manifestacją wiary i szacunku dla tej wielkiej tajemnicy.

W niniejszym programie proponujemy podjęcie tematu roku w aspekcie maryjnym, dlatego dodany został podtytuł: „**W szkole Maryi, Niewiasty Eucharystii**”.

Motywują nas do takiego wyboru dwaj wielcy Polacy: św. Jan Paweł II, którego setną rocznicę urodzin obchodzimy oraz Sługa Boży Kardynał Stefan Wyszyński, na którego beatyfikację oczekujemy. Obydwaj w sposób wyjątkowy związali swoje życie z Jezusem przez Maryję.

Propozycja połączenia poszczególnych części celebracji Eucharystii z osobą Maryi wynika z Jej stałej i wiernej obecności w życiu Kościoła. Przyglądamy się Jej duchowej drodze, zgłębiamy Jej serce, aby zaczerpnąć ożywczego ducha, którym była prowadzona przez całe życie z Jezusem od Nazaretu do Wieczernika. Kościół w każdej Modlitwie Eucharystycznej wzywa orędownictwa Maryi Dziewicy i Matki Naszego Pana. Można tę dyskretną Jej

obecność odkrywać i czerpać z Jej duchowości, postawy nie tylko w Modlitwach wstawienniczych po anamnezie, lecz także w całej celebracji – od wejścia do rozesłania.

Program ułożony został według klucza następujących po sobie części Eucharystii. Na każdy miesiąc przywołana jest obecność Maryi w tajemnicach Jej życia, co zaznaczono zarówno w temacie miesiąca jak i w załączonych tekstach biblijnych.

Jako drugie źródło inspiracji podany jest fragment z dokumentów Magisterium Kościoła. Trzeci tekst w każdym miesiącu, pochodzący z *Ogólnego Wprowadzenia do Mszału Rzymskiego*, jest zaproszeniem do ponownego odkrycia głębi i piękna celebracji eucharystycznej.

Podstawową inspirację dla wyboru tematów na poszczególne miesiące stanowił *Zeszyt Maryjny Programu Duszpasterskiego Kościoła w Polsce na rok 2020/2021*.

I. OBRZĘDY WSTĘPNE

GRUDZIEŃ 2020**Z Maryją, Niewiastą w Drodze, przychodzimy na spotkanie Jezusa Eucharystycznego**

- *Oto poczniesz i porodzisz Syna, któremu nadasz imię Jezus. (Łk 1, 31)*
- *Rodzice Jego chodzili co roku do Jerozolimy na Święto Paschy. (Łk 2, 41)*

Przygotowując się, dzień po dniu, do wydarzenia Kalwarii, Maryja przeżywa jakby «antycypowaną Eucharystię», można by powiedzieć «komunię duchową» pragnienia i ofiary, która będzie miała swoje wypełnienie w zjednoczeniu z Synem w męce, a potem – w okresie popaschalnym – wyrazi się w Jej uczestnictwie w sprawowanej przez apostołów celebracji eucharystycznej – «pamiętce» męki” (EdE 56).

WEJŚCIE. POZDROWIENIE OLTARZA I ZGROMADZONEGO LUDU

Obrzędy poprzedzające liturgię słowa, /.../ mają charakter wstępu, wprowadzenia i przygotowania. Ich celem jest to, aby wierni gromadzący się razem stanowili wspólnotę oraz przygotowali się do uważnego słuchania słowa Bożego i godnego sprawowania Eucharystii (OWMR 46)

Po śpiewie na wejście kapłan, stojąc na miejscu przewodniczenia, razem z całym zgromadzeniem wykonuje znak krzyża; następnie przez pozdrowienie oznajmia zgromadzonej wspólnocie obecność Pana. Poprzez to pozdrowienie i odpowiedź ludu ujawnia się misterium zgromadzonego Kościoła (OWMR 50).

STYCZEŃ 2021**Z Maryją, Pokorną Służebnicą Pana, przyjmujemy postawę skruchy**

- *Bo wejrzał na uniżenie Służebnicy swojej. /.../ gdyż wielkie rzeczy uczynił mi Wszchemocny. Święte jest Jego imię - a swoje miłosierdzie na pokolenia i pokolenia [zachowuje] dla tych, co się Go boją. (Łk 1, 48-50)*

Nie mogę mieć Chrystusa tylko dla siebie; mogę do Niego należeć tylko w jedności ze wszystkimi, którzy już stali się lub staną się Jego /.../ Eucharystia jest sakramentem komunii pomiędzy braćmi i siostrami, którzy godzą się na pojednanie z Chrystusem. (SCr 89).

AKT POKUTY. PANIE ZMIŁUJ SIĘ NAD NAMI

Następnie kapłan wzywa do aktu pokuty, jaki po krótkiej chwili milczenia spełnia cała społeczność w formie wspólnego wyznania, kapłan zaś kończy je absolucją, która jednak nie posiada skuteczności sakramentu pokuty (OWMR 51). Po akcie pokuty rozpoczyna się

zawsze aklamacja *Kyrie eleison*, chyba że występowała już w akcie pokuty. Ponieważ jest to śpiew, w którym wierni oddają cześć Panu i błagają o Jego miłosierdzie, z zasady wykonują go wszyscy, to znaczy bierze w nim udział lud oraz schola albo kantor (OWMR 52).

LUTY 2021

Z Maryją, Niewiastą *Magnificat*, uwielbiamy Boga w Trójcy Jedynego

- *Duch Święty zstąpi na Ciebie i moc Najwyższego osłoni Cię. Dlatego też Święte, które się narodzi, będzie nazwane Synem Bożym (Łk 1, 35)*
- *Wielbi dusza moja Pana, i raduje się duch mój w Bogu, moim Zbawcy. (Łk 1, 46-47)*

Maryja opiewa «nowe niebiosy» i «nową ziemię», które w Eucharystii znajdują swoją antycypację i w pewnym sensie programowy «zamyśl». Jeśli *Magnificat* wyraża duchowość Maryi, nic bardziej niż ta duchowość nie pomoże nam przeżywać tajemnicy eucharystycznej. Eucharystia została nam dana, ażeby całe nasze życie, podobnie jak życie Maryi, było jednym *magnificat!*» (EdE 58).

CHWAŁA NA WYSOKOŚCI. KOLEKTA

Chwała na wysokościach to starochrześcijański i czcigodny hymn, w którym Kościół zgromadzony w Duchu Świętym uwielbia oraz błaga Boga Ojca i Baranka. Hymnu tego nie można zastępować innym tekstem (OWMR 53). Następnie kapłan wzywa lud do modlitwy; wszyscy razem z kapłanem zachowują chwilę milczenia, aby sobie uświadomić, że stoją w obliczu Boga i wyrazić w sercu swoje prośby. Wtedy kapłan wygłasza orację, którą zwykle się nazywa „kolektą” i w której wyraża się charakter celebracji. Na mocy starożytnej tradycji Kościoła kolekta jest zazwyczaj skierowana do Boga Ojca, przez Chrystusa w Duchu Świętym - oraz kończy się dłuższą konkluzją trynitarną (OWMR 54).

II. LITURGIA SŁOWA

MARZEC 2021

Z Maryją, Matką Słowa, słuchamy Słowa Bożego

- *Maryja zachowywała wszystkie te sprawy i rozważała je w swoim sercu. (Łk 2, 19; zob. Łk 2, 51)*
- *«Moją matką i moimi braćmi są ci, którzy słuchają słowa Bożego i wypełniają je». (Łk 8, 21; zob. Łk 11, 28)*
- *Wtedy Matka Jego powiedziała do sług: «Zróbcie wszystko, cokolwiek wam powie» (J 2, 5)*

Dlatego żywo polecam, aby przykładano wielką wagę do czytania podczas liturgii Słowa Bożego, przez lektorów dobrze do tego przygotowanych. Nie zapominajmy nigdy, że „gdy w Kościele czyta się Pismo Święte, sam Bóg przemawia do swojego ludu a Chrystus obecny w swoim Słowie zwiastuje Ewangelię”/.../ Chrystus nie przemawia w przeszłości, ale w naszej teraźniejszości, jak Ten, który jest obecny w czynności liturgicznej (SCr 45).

MILCZENIE. CZYTANIA BIBLIJNE. PSALM RESPONSORYJNY. AKLAMACJA PRZED CZYTANIEM EWANGELII. HOMILIA

Liturgię słowa należy sprawować tak, aby sprzyjała medytacji. Dlatego trzeba unikać jakiegokolwiek pośpiechu, który utrudniałby skupienie. Stosowne są w niej także odpowiednie do poziomu zgromadzenia krótkie chwile milczenia, w których wierni pod wpływem Ducha Świętego mogliby przyjąć słowo sercem i przygotować na nie odpowiedź przez modlitwę (OWMR 56). Czytanie Ewangelii stanowi szczyt liturgii słowa. Sama liturgia poucza nas, że należy je otaczać najwyższym szacunkiem, wyróżnia bowiem Ewangelię spośród innych czytań specjalnymi oznakami czci. Szafarz upoważniony do jej głoszenia przygotowuje się do tej czynności przez błogosławieństwo lub modlitwę. Wierni przez aklamację wyznają wiarę, że Chrystus jest w słowach Ewangelii obecny i przemawia, oraz słuchają czytania w postawie stojącej; Ewangeliarz jest też przedmiotem szczególnych oznak czci (OWMR 60).

KWIECIEŃ 2021

Z Maryją, Pielgrzymującą w wierze, wyznajemy naszą wiarę

- *Błogosławiona jesteś, któraś uwierzyła, że spełnią się słowa powiedziane Ci od Pana.. (Łk 1, 45)*

Maryja jest tą wielką Wierzącą, która pełna ufności oddaje siebie w ręce Boże, zdając się na Jego wolę (SCr 33).

WYZNANIE WIARY. MODLITWA POWSZECHNA

Symbol, czyli wyznanie wiary, zmierza do tego, aby cały lud zgromadzony dał odpowiedź na słowo Boże zwiastowane w czytaniach Pisma świętego i wyjaśnione w homilii oraz przez wypowiedzenie reguły wiary według formuły zatwierdzonej do użytku liturgicznego przypomniał sobie i uczcił wielkie misteria wiary przed rozpoczęciem ich celebracji w Eucharystii (OWMR 67). W modlitwie powszechnej, czyli modlitwie wiernych, lud w pewien sposób odpowiada na słowo Boże przyjęte z wiarą i wykonując swą wynikającą z chrztu funkcję kapłańską, zanoszą do Boga błagania za zbawienie wszystkich. Wypada, aby ta modlitwa była zanoszona z zasady we Mszach świętych sprawowanych z udziałem ludu, by zanoszono błagania za święty Kościół, za tych, którzy sprawują nad nami rządy, za ludzi znajdujących się w różnych potrzebach, a także za wszystkich ludzi i o zbawienie całego świata (OWMR 69).

III. LITURGIA EUCHARYSTYCZNA

MAJ 2021

Z Maryją, Dziewicą Ofiarującą, składamy siebie Bogu w ofierze

- *Oto Ja służebnica Pańska, niech Mi się stanie według twego słowa!.(Łk 1, 38)*
- *Oto Ten przeznaczony jest na upadek i na powstanie wielu w Izraelu, i na znak, któremu sprzeciwiaci się będą. A Twoją duszę miecz przeniknie, aby na jaw wyszły zamysły serc wielu.(Łk 2, 34-35)*

Przekazując Kościołowi swoją ofiarę, Chrystus pragnął również przyjąć za swoją duchową ofiarę Kościoła, który jest wezwany, aby składając ofiarę Chrystusa, ofiarowywał także samego siebie (EdE 13).

Błogosławiona Dziewica /.../ utrzymywała wiernie swe zjednoczenie z Synem aż do krzyża, pod którym stanęła nie bez postanowienia Bożego, najgłębiej współpracowała ze swym Jednorodzonym i z Jego Ofiarą złączyła się matczynym duchem, z miłością godząc się na ofiarowanie zrodzonej z Niej Żertwy (LG 58).

PRZYGOTOWANIE DARÓW. MODLITWA NAD DARAMI. MODLITWA EUCHARYSTYCZNA.

Po złożeniu darów na ołtarzu i zakończeniu związanych z tym obrzędów kapłan wzywa wiernych, aby się modlili razem z nim. Następnie modlitwą nad darami kończy przygotowanie darów i przygotowuje zgromadzenie do Modlitwy eucharystycznej (OWMR 77). Teraz rozpoczyna się Modlitwa eucharystyczna, czyli modlitwa dziękczynienia i uświęcenia, która jest ośrodkiem i szczytem całej celebracji. Kapłan wzywa lud, aby wznosił serca do Pana, oraz jednoczy go z sobą w modlitwie i dziękczynieniu, jakie w imieniu całej wspólnoty zanoszą do Ojca przez Jezusa Chrystusa w Duchu Świętym. Znaczenie tej modlitwy polega na tym, aby całe zgromadzenie wiernych zjednoczyło się z Chrystusem w głoszeniu wielkich dzieł Bożych i w składaniu Ofiary (OWMR 78).

CZERWIEC 2021

Z Maryją, Umiłowaną Córką Ojca, wołamy do naszego Ojca w niebie

- *Kiedy więc Jezus ujrzał Matkę i stojącego obok Niej ucznia, którego miłował, rzekł do Matki: «Niewiasto, oto syn Twój». Następnie rzekł do ucznia: «Oto Matka twoja». I od tej godziny uczeń wziął Ją do siebie. (J 19, 26)*

W Maryi, «umiłowanej córce Ojca» (LG 53), objawił się Boży zamysł miłości do wszystkich ludzi./.../ Jest Ona adresatką darów Ojca. Pierwszym z nich jest „pełnia łaski” (Łk 1,28), to znaczy obfitość tej łaski w stopniu najwyższym. Dlatego też „w obliczu Maryi dostrzegamy

odbicie tajemniczego oblicza Ojca. Nieskończona czułość Boga-Miłości objawia się w macierzyńskich rysach Matki Jezusa” (Jan Paweł II, audiencja generalna, 5 I 2000).

MODLITWA PAŃSKA. OBRZĘD POKOJU

W modlitwie Pańskiej prosimy o codzienny chleb, który kojarzy się chrześcijanom zwłaszcza z chlebem eucharystycznym, a także błagamy o odpuszczenie grzechów, aby prawdziwie święci przyjmowali święte dary. Kapłan wypowiada zachętę do modlitwy, wszyscy zaś wierni zanoszą modlitwę razem z kapłanem (OWMR 81). Następuje obrzęd pokoju, w którym Kościół prosi o pokój i jedność dla siebie samego i dla całej ludzkiej rodziny, wierni zaś okazują sobie trwającą w Kościele komunię i miłość, zanim przyjmą Najświętszy Sakrament (OWMR 82).

WRZESIEŃ 2021

Z Maryją, Matką Boga Wcielonego, przyjmujemy Jezusa

- *Kiedy tam przebywali, nadszedł dla Maryi czas rozwiązania. Porodziła swego pierworodnego Syna, owinęła Go w pieluszki i położyła w żłobi. (Łk 2, 6-7)*

W tej tajemnicy Eucharystii Jezus buduje Kościół jako komunię, zgodnie z najwyższym wzorem przywołanym w modlitwie arcykapłańskiej: ”Jak Ty, Ojcze, we Mnie, a Ja w Tobie, aby i oni stanowili w Nas jedno, aby świat uwierzył, żeś Ty mnie posłał (J 17, 21) (MND 20). W Komunii eucharystycznej realizuje się w podniosły sposób wspólne, wewnętrzne „zamieszkiwanie” Chrystusa i ucznia:” Trwajcie we Mnie, a Ja w was [będę trwać] (por. J 15, 4) (EdE 22).

ŁAMANIE CHLEBA. KOMUNIA

Kapłan, w razie potrzeby wspomagany przez diakona lub koncelebransa, łamie chleb eucharystyczny. Spełniony przez Chrystusa podczas Ostatniej Wieczerzy gest łamania, który w czasach apostołskich nadał nazwę całej akcji eucharystycznej, oznacza, że wierni, choć liczni, tworzą jedno Ciało przez przyjmowanie Komunii z jednego chleba, jakim jest Chrystus umarły za zbawienie świata i zmartwychwstały (por. 1 Kor 10, 17) (OWMR 83). Modlitwą odmawianą po cichu kapłan przygotowuje się do owocnego przyjęcia Ciała i Krwi Chrystusa. Wierni czynią to samo, modląc się w milczeniu. Następnie kapłan, trzymając nad pateną albo nad kielichem Chleb eucharystyczny, ukazuje go wiernym i zaprasza ich na Ucztę Chrystusa. Posługując się ustalonymi słowami ewangelicznymi, razem z ludem wyraża akt pokory (OWMR 84). Kiedy kapłan przyjmuje Najświętszy Sakrament, rozpoczyna się śpiew na Komunię. Ma on wyrażać duchową jedność komunikujących poprzez zjednoczenie głosów, ukazywać radość serca i w pełniejszym świetle objawiać „wspólnotowy” charakter procesji zdążającej na przyjęcie Eucharystii (OWMR 86).

PAŹDZIERNIK 2021

Z Maryją, Niewiastą Eucharystii, adorujemy Jezusa

- *Udali się też z pośpiechem i znaleźli Maryję, Józefa i Niemowlę, leżące w żłobie. /.../ Maryja zachowywała wszystkie te sprawy i rozważała je w swoim sercu. (Łk 2, 16.19)*
- *A obok krzyża Jezusowego stały: Matka Jego i siostra Matki Jego, Maria, żona Kleofasa, i Maria Magdalena. (J 19, 25)*
- *Wszyscy oni trwali jednomyślnie na modlitwie razem z niewiastami, z Maryją, Matką Jezusa, i z braćmi Jego. (Dz 1, 14)*

Obecność Jezusa w tabernakulum winna stanowić jakby *biegun przyciągania* dla coraz większej liczby dusz w Nim zakochanych, zdolnych przez długi czas słuchać Jego głosu i niemal odczuwać bicie Jego serca (MND 17).

Przyjęcie Eucharystii oznacza ustawienie się w postawie adoracji wobec Tego, którego przyjmujemy. Właśnie dlatego i tylko dlatego, stajemy się jedno z Nim i w pewien sposób kosztujemy zadatku piękna liturgii niebieskiej (SCr 66).

DZIĘKCZYNIENIE

Po rozdaniu Komunii świętej, zależnie od okoliczności, kapłan i wierni przez pewien czas modlą się w ciszy. Jeśli okaże się to stosowne, całe zgromadzenie może też wykonać psalm lub inną pieśń pochwalną albo hymn (OWMR 88).

LISTOPAD 2021

Z Maryją, Królową Apostołów, niesiemy Jezusa światu

- *W tym czasie Maryja wybrała się i poszła z pośpiechem w góry do pewnego miasta w [pokoleniu] Judy. (Łk 1, 39)*
- *Następnie On, Jego Matka, bracia i uczniowie Jego udali się do Kafarnaum, gdzie pozostali kilka dni. (J 2, 12)*

Ta właśnie wiara Maryi, która oznacza zaczątek Nowego i Wiecznego Przymierza Boga z ludzkością w Jezusie Chrystusie – ta heroiczna wiara Maryi „wyprzedza” apostołskie świadectwo Kościoła, i trwa stale w Jej sercu, utajona jako szczególne dziedzictwo objawienia się Boga. Wszyscy, którzy z pokolenia na pokolenie, przyjmując apostołskie świadectwo Kościoła, mają udział w tajemniczym dziedzictwie, uczestniczą poniekąd w wierze Maryi (RM 27).

Spotkanie z Chrystusem, stale pogłębiane w eucharystycznej bliskości, wzbudza w Kościele i w każdym chrześcijaninie *pilną potrzebę dawania świadectwa i ewangelizowania* (MND 24).

IV. OBRZĘDY ZAKOŃCZENIA

Do obrzędów zakończenia należą:

1. krótkie ogłoszenia, jeśli są konieczne;
2. kapłańskie pozdrowienie i błogosławieństwo, które w pewnych dniach i okolicznościach może być ujęte w postaci modlitwy nad ludem albo w innym bardziej uroczystym sformułowaniu;
3. odesłanie ludu przez diakona lub kapłana, aby każdy wrócił do swoich dobrych czynów, wielbiąc i błogosławiąc Boga;
4. ucałowanie ołtarza przez kapłana i diakona, następnie głęboki ukłon w stronę ołtarza, wykonany przez kapłana, diakona i innych usługujących (OWMR 90).

LITERATURA

1. PROGRAM DUSZPASTERSKI NA ROK 2020/2021 „Zgromadzeni na świętej wieczerzy” a zwłaszcza *Zeszyt Maryjny*.
2. Jan Paweł II, Encyklika *Ecclesia de Eucharystia*, *O Eucharystii w życiu Kościoła*, 2003, rozdział VI.
3. Jan Paweł II, Encyklika *Redemptoris Mater*, 1987
4. Jan Paweł II, List Apostolski *Mane nobiscum Domine*, 2004
5. Benedykt XVI, Posynodalna Adhortacja Apostolska *Sacramentum Caritatis*, 2007.
6. *Ogólne Wprowadzenie do Mszału Rzymskiego*, 2004

WYKAZ SKRÓTÓW

EdE	Jan Paweł II, Encyklika <i>Ecclesia de Eucharystia</i> , <i>O Eucharystii w życiu Kościoła</i> , 2003,
LG	Konstytucja dogmatyczna o Kościele Soboru Watykańskiego II <i>Lumen Gentium</i>
MND	Jan Paweł II, List Apostolski <i>Mane nobiscum Domine</i> , 2004
OWMR	<i>Ogólne Wprowadzenie do Mszału Rzymskiego</i> , 2004
RM	Jan Paweł II, Encyklika <i>Redemptoris Mater</i> , 1987
SCr	Benedykt XVI, Posynodalna Adhortacja Apostolska <i>Sacramentum Caritatis</i> , 2007.